

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Σύσταση Ακαδημιών Επαγγελματικής Κατάρτισης - Ένταξη των Ακαδημιών στο Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και άλλα θέματα επαγγελματικής κατάρτισης»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Με το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο αναμορφώνεται το σύστημα της επαγγελματικής κατάρτισης, με την σύσταση Ακαδημιών Επαγγελματικής Κατάρτισης. Ως επιδίωξη θεσμοθέτησης της νέας δομής φέρεται η περαιτέρω σύνδεση της παρεχόμενης κατάρτισης με την αγορά εργασίας, ιδίως βάσει των τοπικών αναγκών και με αξιοποίηση συμπράξεων κράτους και κοινωνικών εταίρων. Το νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε κατά την επεξεργασία του από την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, διαρθρώνεται σε επτά (7) Κεφάλαια (Α΄-Ζ΄), και αποτελείται από σαράντα (40) άρθρα.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ (άρθρα 1 και 2), ορίζεται ο σκοπός (άρθρο 1) και το αντικείμενο (άρθρο 2) του νόμου.

Με το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 3 έως 13) ιδρύονται οι Ακαδημίες Επαγγελματικής Κατάρτισης και καθορίζεται η οργάνωση και η λειτουργία τους. Ειδικότερα, με το άρθρο 3 οργανώνεται νομοτεχνικά η ένταξη των νέων ρυθμίσεων στον ν. 4763/2020. Κατά το άρθρο 4, οι Ακαδημίες Επαγγελματικής Κατάρτισης αποτελούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, λειτουργούν ως παραρτήματα δημόσιων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.), και παρέχουν προγράμματα αρχικής τυπικής επαγγελματικής κατάρτισης επιπέδου πέντε

2

(5) του Ε.Π.Π. και προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων και γνώσεων. Το άρθρο 5 διέπει τους όρους φοίτησης και ορίζει ότι οι απόφοιτοι λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης, η οποία παρέχει το δικαίωμα συμμετοχής σε εξετάσεις πιστοποίησης για την απόκτηση του τίτλου του επιπέδου πέντε (5) του Ε.Π.Π. Με το άρθρο 6 οργανώνεται η πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης και μαθητείας των καταρτιζομένων σε εγκαταστάσεις του συμβεβλημένου οικονομικού φορέα ή τρίτου προσώπου, περιλαμβανομένων φορέων του δημοσίου τομέα. Το άρθρο 7 ρυθμίζει την ίδρυση Ακαδημίας, που γίνεται κατόπιν υποβολής πρότασης από οικονομικό φορέα, ο οποίος παραλλήλως δεσμεύεται να συμπράξει στη λειτουργία της με την υποβολή σχεδίου συμφωνίας. Το περιεχόμενο της συμφωνίας ρυθμίζεται στα άρθρα 8 και 9. Κατά το άρθρο 10, η λειτουργία της Ακαδημίας διέπεται από Ειδικό Κανονισμό, ο οποίος καταρτίζεται από την αντίστοιχη Διοικούσα Επιτροπή. Η Διοικούσα Επιτροπή κάθε Ακαδημίας συγκροτείται σύμφωνα με το άρθρο 11, ενώ μετέχουν σε αυτήν και δύο μέλη υποδεικνυόμενα από τον συμβαλλόμενο οικονομικό φορέα. Σύμφωνα με το άρθρο 12, η διοικητική υποστήριξη της Ακαδημίας ανατίθεται στον Υποδιευθυντή της Σχολής Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης, της οποίας η Ακαδημία αποτελεί παράρτημα, ενώ παραλλήλως ορίζεται Συντονιστής, μεταξύ προσώπων υποδεικνυόμενων από τον οικονομικό φορέα. Τέλος, το άρθρο 13 απαιτεί την εγγραφή των εκπαιδευτών στην ηλεκτρονική εφαρμογή του Μητρώου Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Με το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 14 και 15) διαμορφώνεται η ένταξη των Ακαδημιών στο Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Κατά το άρθρο 14, η εν λόγω ένταξη γίνεται στο επίπεδο 5 (πέντε) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων. Με το άρθρο 15 τροποποιούνται συναφώς οι αρμοδιότητες του Κεντρικού Συμβουλίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 16 έως 27) αφορά σε επιμέρους ζητήματα επαγγελματικής κατάρτισης. Με το άρθρο 16 ρυθμίζονται οι όροι αναστολής λειτουργίας και συγχώνευσης Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης, καθώς και υπαγωγής μίας Σχολής ως Παραρτήματος άλλης. Τα άρθρα 17 και 18 περιέχουν διατάξεις για την επιλογή σε όργανα διοίκησης των Σχολών, και για τη στελέχωση αυτών, αντίστοιχα. Το άρθρο 19 αφορά στους οδηγούς κατάρτισης των πειραματικών ειδικοτήτων και των ειδικοτήτων με πιλοτικό πρόγραμμα. Το άρθρο 20 προσαρμόζει ρυθμίσεις περί πιστοποίησης αποφοίτων στο νέο καθεστώς των Ακαδημιών. Στο άρθρο 21 ορίζεται ότι τα επαγγελματικά δικαιώματα των κατόχων τίτλων ειδικοτήτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης επιπέδων τρία (3), τέσσερα (4) και πέντε (5) του

Εθνικού Πλαισίου Προσόντων είναι αντίστοιχα με τα επαγγελματικά δικαιώματα κατόχων τίτλων αντίστοιχων ειδικοτήτων προϋφιστάμενων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το άρθρο 22 παρέχει στους αποφοίτους των Ακαδημιών δυνατότητα πρόσβασης στο επίπεδο έξι (6) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων. Με το άρθρο 23 επεκτείνεται η δυνατότητα λειτουργίας προπαρασκευαστικών τμημάτων εκμάθησης ελληνικής γλώσσας σε σχολεία δεύτερης ευκαιρίας και για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Με το άρθρο 24 ρυθμίζονται ζητήματα των οργάνων διοίκησης των εκπαιδευτικών δομών στα Σωφρονιστικά Καταστήματα. Με το άρθρο 25 καθορίζονται οι προϋποθέσεις παροχής διδακτικού ή συμβουλευτικού έργου και υπηρεσιών υλοποίησης πράξεων των επιχειρησιακών προγραμμάτων του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης. Με το άρθρο 26 προσαρμόζεται το καθεστώς των τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, ώστε να περιλαμβάνονται και οι απόφοιτοι των Ακαδημιών. Τέλος, το άρθρο 27 επιτρέπει στους Εκπαιδευτές Επαγγελματικής Κατάρτισης να διδάσκουν και στις Ακαδημίες Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Το Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 28 έως 34) περιέχει εξουσιοδοτικές (άρθρα 28 έως 32), μεταβατικές (άρθρο 33) και καταργούμενες (άρθρο 34) διατάξεις, επί ζητημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Το Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 35 έως 39) περιέχει λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Ειδικότερα, με το άρθρο 35 ορίζεται η υπαγωγή σε καθεστώς μερικής απασχόλησης μελών Δ.Ε.Π. που αναλαμβάνουν καθήκοντα προέδρου ή αντιπροέδρου σε μη κερδοσκοπικά και κοινωφελή ιδρύματα, μόνο εφόσον λαμβάνουν αμοιβή. Το άρθρο 36 αφορά στην αξιολόγηση των μαθητών στο μάθημα «Οικονομικά» στο Γυμνάσιο. Με το άρθρο 37 τροποποιούνται διατάξεις σχετικά με την αξιολόγηση των μαθητών για την προαγωγή και την απόλυση τους στο Γενικό Λύκειο. Με το άρθρο 38 ορίζεται ότι οι πληρωμές για την υλοποίηση των έργων της Δράσης 16919 (Πρόγραμμα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης) του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν υπόκεινται σε παρακράτηση και είναι ακατάσχετες. Με το άρθρο 39 ρυθμίζεται εκ νέου η συμμόρφωση των Αθλητικών Ανώνυμων Εταιρειών που συμμετέχουν στα επαγγελματικά πρωταθλήματα της Α' Εθνικής κατηγορίας ποδοσφαίρου και καλαθοσφαίρισης, με την υποχρέωση εγκατάστασης συστημάτων για την πρόσβαση, την παραμονή και την αποχώρηση ατόμων με αναπηρία.

Τέλος, το Κεφάλαιο Ζ' (άρθρο 40) ορίζει την έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του Κεφαλαίου Β΄

Με το Κεφάλαιο Β΄ εισάγεται στο εθνικό σύστημα επαγγελματικής κατάρτισης ο θεσμός των Ακαδημιών Επαγγελματικής Κατάρτισης. Οι Ακαδημίες Επαγγελματικής Κατάρτισης συνιστούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, και λειτουργούν ως παραρτήματα δημόσιων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.), που επίσης αποτελούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες του αυτού Υπουργείου. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του νέου μορφώματος είναι η σύμπραξη με οικονομικό φορέα, η οποία εκδηλώνεται ήδη κατά το στάδιο της πρωτοβουλίας ίδρυσης, με πρόταση που εκείνος υποβάλλει προς το Υπουργείο, συνοδευόμενη από σχέδιο συμφωνίας. Κάθε Ακαδημία έχει δική της διοίκηση (Διοικούσα Επιτροπή), στην οποία μετέχουν όργανα διοίκησης της οικείας Σχολής και πρόσωπα υποδεικνυόμενα από τον οικονομικό φορέα. Η διοικητική υποστήριξη ανατίθεται στον Υποδιευθυντή της οικείας Σχολής, ο οποίος κατά τούτο πρέπει να γίνει δεκτό ότι ενεργεί ως όργανο της Ακαδημίας. Παράλληλα, προβλέπεται θέση Συντονιστή, ο οποίος επιλέγεται μεταξύ προσώπων υποδεικνυόμενων από τον οικονομικό φορέα. Πρέπει ομοίως να γίνει δεκτό ότι και ο Συντονιστής αποτελεί όργανο της Ακαδημίας ως αποκεντρωμένης υπηρεσίας. Σημειωτέον ότι ο οικονομικός φορέας δεσμεύεται να απορροφά ποσοστό των αποφοίτων της Ακαδημίας, μετά από τη σχετική πιστοποίηση, το οποίο ανέρχεται σε σαράντα τοις εκατό (40%) τουλάχιστον των καταρτιζομένων.

2. Επί του άρθρου 35

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το ισχύον άρθρο 160 παρ. 8 του ν. 4957/2022, «[κ]ατά παρέκκλιση της παρ. 1, δεν τίθενται σε καθεστώς αναστολής καθηκόντων, αλλά σε καθεστώς μερικής απασχόλησης σύμφωνα με το άρθρο 154, μέλη Δ.Ε.Π. που αναλαμβάνουν καθήκοντα (...) ε) προέδρου ή αντιπροέδρου σε μη κερδοσκοπικά και κοινωφελή ιδρύματα. Με το προτεινόμενο άρθρο 35 του νομοσχεδίου προστίθενται στην οικεία περ. ε) οι λέξεις «με αμοιβή», και αυτή διαμορφώνεται ως εξής: «ε) προέδρου ή αντιπροέδρου με αμοιβή σε μη κερδοσκοπικά και κοινωφελή ιδρύματα». Κατά την αιτιολογική έκθεση του νομοσχεδίου, «η υφιστάμενη σήμερα ρύθμιση που προβλέπει αδιακρίτως τη θέση σε καθεστώς μερικής απασχόλησης των μελών Δ.Ε.Π. που αναλαμβάνουν τη θέση Προέδρου ή Αντιπροέδρου σε μη

κερδοσκοπικά και κοινωνοφελή ιδρύματα συνιστά ένα ισχυρό αντικίνητρο για την ανάληψη από μέλη Δ.Ε.Π. θέσεων διοίκησης σε ιδρύματα με μεγάλη προσφορά στο κοινωνικό σύνολο, επιφέροντας μάλιστα άνιση μεταχείριση ενόψει των δραστηριοτήτων που η νομοθεσία επιτρέπει στα μέλη Δ.Ε.Π. πλήρους απασχόλησης, όπως να ασκούν ελεύθερο επάγγελμα (πρβλ. άρθρο 156 ν. 4957/2022)» (σελ. 66).

Αθήνα, 7 Οκτωβρίου 2025

Ο Εισηγητής
Νικόλαος Παπασπύρου
Αναπληρωτής Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών